

НЕОПРАВДАНИ СТРАХ И ИНФЕРИОРНОСТ НАС НАПУШТАЈУ

Две године које су прошле од Конгреса до сада представљају тежак период у животу Србије и Савеза комуниста Србије, мада и читавог нашег друштва.

На Конгресу Савеза комуниста Србије ми смо преузели обавезу да дамо допринос решавању кризе која је захватила Југославију, пре свега решавањем проблема који притискају Србију.

Показало се да се највећи проблеми па према томе и највећи задаци, у Србији тичу економских промена, уставних промена, и Косова. Истина, они нису одвојене целине, које се могу решавати аутономно, независно једна од друге. Напротив. Врло брзо се показало да не можемо да решимо битно ниједан економски проблем без промена у политичком систему, а ни Косово без крупних економских и политичких потеза системске природе.

Све три групе задатака су у току. Покренут је велики механизам за њихов расплет. 1) Донели смо Програм привредне реформе. 2) Уставне промене су започете и у овом тренутку предстоји њихово привођење крају. 3) Косово је, коначно, прошле године стигло на прави начин на дневни ред и Србије и Југославије. Савез комуниста Србије се мобилисао да решава проблеме, који одавно не дају Србији да дише.

У протекле две године нарочито се показало колико је апсурдно да Србија, природно свестрано богата, и са огромним бројем младих и школованих људи, буде економски неразвијена — и то не у односу на неке европске државе, већ и у односу на неке југословенске просеке.

Апсурдно је такође да Србија, после толико векова борбе за очување свог националног идентитета и независности, треба да се бори за права на основне функције државе, данас, у коначно

Једанаеста седница ЦК СК Србије; Београд, јун 1988. године.

успостављеној социјалистичкој и равноправној заједници југословенских народа.

И најапсурдније — да у срцу Србије тиња жариште прогона и тероризма над српским народом, као да смо у средњем веку и као да смо у цивилизацији које се још није ни дотакло грађанско друштво.

Политика која је до таквих апсурда, историјских и социјалних, довела, морала је прво да буде отклоњена, да би се конституисала нова, која ће те апсурде отклањати.

У протекле две године били смо у сукобу с политиком која нас је често заустављала у економском и социјалном развоју. И може да се каже, да се ми тек сада ослобађамо комплекса: економских, идеолошких и националних.

Економских — да социјализам не иде с тржиштем. Да тржиште значи повратак у капиталистички начин производње.

Идеолошких — да сваки ред и организација у држави и друштву нужно значи стаљинизам. Развијене капиталистичке земље имају већи ред и у држави и у друштву па не само да нису због тога стаљинистичке већ њихова парламентарна демократија представља политички идеал многих који су овде, у нашој земљи, забринуте да ће нам ред ограничити слободу.

Национални комплекс је можда био најјачи. Он изражава погрешно уверење да је свака борба за интересе српског народа једнако што и национализам. Вероватно је зато потребно стално наглашавати, док се та предрасуда не отклони — да свака борба за економске, социјалне, политичке и културне интересе свог народа, која се не води на штету других народа, није национализам. У условима кризе, мада и без ње, то је патриотизам и саставни је део борбе за равноправност и напредак свих народа и народности Југославије. Због тих комплекса и предрасуда, између осталог, решавање наших проблема у Србији било је тешко — устезали смо се да говоримо и о својим тешкоћама и о својим успесима. О таквим стварима се говорило у кући, у кафани, у канцеларији, међу пријатељима. Али јавно, ретко.

Тај неоправдани страх и та инфериорност нас напуштају видно, мада не довољно брзо. Али очита је мобилизација да се слободно суочимо с тешкоћама и решењима.

Што се решења тиче, она су, као што сви виде, у току. Али сви виде и то да решења, ма како она мобилисала СК Србије и грађане Србије, зависе у крајњој линији од потеза који се морају

повући на нивоу Југославије, читавог друштва за које смо одговорни сви заједно. У том смислу охрабрује расположење делегата из свих крајева Југославије на недавној Конференцији СКЈ који су у највећем броју захтевали промене у свим областима друштвеног живота, са изразитом свешћу да се оне могу успешно остварити само ако буду извршене у целој земљи. Према томе, не треба оставити никакву недоумицу када је реч о решености да се изведу нужне економске и политичке промене у целом друштву. А и да се сачува Југославија од антијугословенства и антисоцијализма, које оживи и охрабри свака наша мука, а поготову неслога.

Савез комуниста Србије ће журити да оствари Програм реформе чије су основе познате и прихваћене од јавности. А и учиниће све да да свој допринос реформи у Југославији, која треба да омогући материјални просперитет и равноправност међу људима и народима.